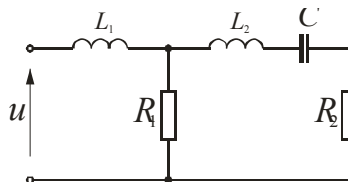
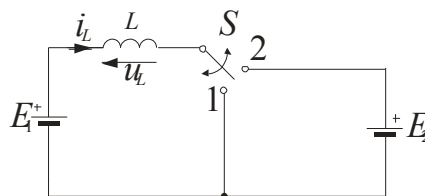

Zadaci za vježbu za prvi kolokvij iz Električnih energetskih pretvorbi

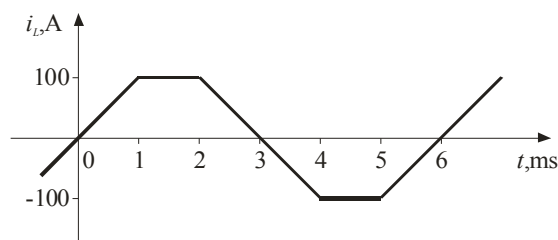
1. Za elemente mreže zadane karakteristikama: a) $u = 5 - 0,1i$, b) $i = 0,4u$, c) $i = 10e^{1,5u}$ primjenom uvjeta linearnosti obrazložite jesu li linearni.
2. Odredite srednje vrijednosti struja otpora R_1 i R_2 u mreži sheme spoja prema slici. Napon u je prvu četvrtinu periode jednak E , a preostale 3 četvrtine $-E$.

3. U krugu na slici sklopka S sklapa periodički tako da je αT vremena u položaju 1, a $(1-\alpha)T$ vremena u položaju 2. Odredite valne oblike napona i struje induktiviteta. Zadano je: $E_1 = 50$ V, $E_2 = 80$ V, $L = 100$ mH, $f = 1$ kHz.

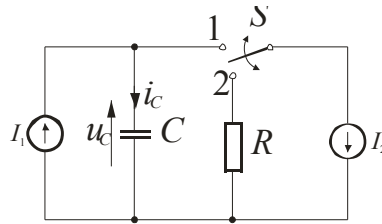
4. Za zadani valni oblik struje i_L odredite valni oblik napon induktiviteta $L = 50$ μ H te njegovu srednju i efektivnu vrijednost.

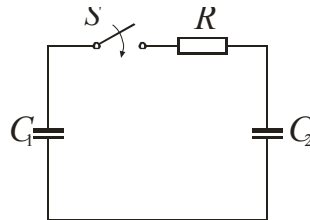
5. Kapacitet kapacitivnosti $C = 1$ μ F i početnog napona $u_C(-0) = 2$ V puni se strujom kao na slici. Odredite uskladištenu energiju kapaciteta $\mathcal{E}_C(3\mu s)$.

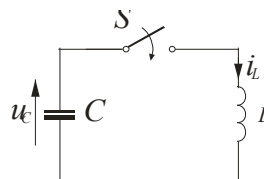
6. U krugu na slici sklopka S sklapa periodički tako da je αT vremena u položaju 1, a $(1-\alpha)T$ vremena u položaju 2. Odredite valne oblike napona i struje kapaciteta. Zadano je: $I_1 = 6$ A, $I_2 = 8$ A, $C = 40$ μ F, $f = 5$ kHz.

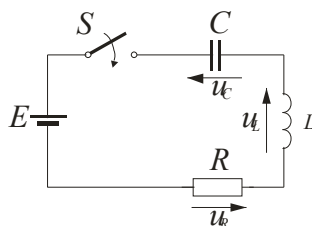
7. U krugu na slici u trenutku $t = 0$ uklopi sklopka S. Odredite količinu energije pretvorene u toplinu u otporu R . Zadano je: $C_1 = 10 \mu\text{F}$, $C_2 = 20 \mu\text{F}$, $u_{C1}(-0) = 0$, $u_{C2}(-0) = 7 \text{ V}$, $R = 1 \text{ k}\Omega$.

8. Serijski RL -spoj priključen je na izvor pravokutnog napona frekvencije f_s . Odredite približan napon u_R , ako je: a) $f_s = 300 \text{ Hz}$, b) $f_s = 20 \text{ kHz}$, a vrijednosti $R = 1 \Omega$ i $L = 400 \mu\text{H}$. Vrijednost napona izvora je dvije trećine periode 12 V , a jednu trećinu periode 0 .
9. U krugu na slici u trenutku $t = 0$ uklopi sklopka S. Odredite najveći iznos struje induktiviteta, ako je zadano: $C = 10 \mu\text{F}$, $L = 1 \text{ mH}$, $u_C(-0) = 8 \text{ V}$, $i_L(-0) = 0$.

10. U krugu na slici u trenutku $t = 0$ uklopi sklopka S. Odredite napone $u_L(+0)$ i $u_L(\infty)$ ako je poznato $E = 100 \text{ V}$, $C = 2 \mu\text{F}$, $L = 1 \text{ mH}$, $R = 3 \Omega$, $u_C(-0) = 30 \text{ V}$, $i_L(-0) = 15 \text{ A}$.

11. Serijski su spojeni izvori $e = 20\sin\omega t$, V , $E = 10 \text{ V}$, i induktivno trošilo $L = 1 \text{ mH}$, $R = 50 \Omega$. Odredite I , P , S , i , u_R , i u_L za tri frekvencije: a) $\omega = 3 \cdot 10^3 \text{ rad/s}$, b) $\omega = 4 \cdot 10^4 \text{ rad/s}$, c) $\omega = 5 \cdot 10^5 \text{ rad/s}$.

12. Na trofazni sustav y - y s povezanim nulištem i zvjezdištem, zadanih faznih napona $u_1 = 230\sqrt{2}\sin 100\pi t$, V , $u_2 = 230\sqrt{2}\sin(100\pi t - 120^\circ)$, V i $u_3 = 230\sqrt{2}\sin(100\pi t - 240^\circ)$, V priključeno je trošilo karakteristika $\dot{Z}_1 = 5 \Omega$, $\dot{Z}_2 = 3 - j4 \Omega$, $\dot{Z}_3 = j5 \Omega$. Nacrtajte fazorski dijagram i odredite radnu, jalovu i prividnu snagu svake od faza i cijele mreže.

Djelomična rješenja i upute:

1. a) NL ... , b) L ... , c) NL ...
2. Vrijede li KZS i KZN za srednje vrijednosti? $U(0) = -E/2$, $I_{R1}(0) = -E/(2R_1)$, $I_{R2}(0) = 0$.
3. U kakvom omjeru trebaju biti naponi E_1 i E_2 ? $\Delta i_L = 187,5 \text{ mA}$.
4. $0 \leq t \leq 1 \text{ ms}$, $5 \text{ ms} \leq t \leq 6 \text{ ms}$ } $u_L = 5 \text{ V}$
 $1 \text{ ms} \leq t \leq 2 \text{ ms}$, $4 \text{ ms} \leq t \leq 5 \text{ ms}$ } $u_L = 0$
 $2 \text{ ms} \leq t \leq 4 \text{ ms}$ } $u_L = -5 \text{ V}$
 $U_L(0) = 0$, $U_L = 4,082 \text{ V}$
5. $u_C(3 \mu\text{s}) = 3,5 \text{ V}$, $\mathcal{E}_C(3 \mu\text{s}) = 6,125 \mu\text{J}$.
6. $\Delta u_C = 7,5 \text{ V}$.
7. $u_{C1}(\infty) = u_{C2}(\infty) = 4,667 \text{ V}$, $\mathcal{E}_\Sigma(-0) = 490 \mu\text{J}$, $\mathcal{E}_\Sigma(\infty) = 326,7 \mu\text{J}$, $W_R(0,\infty) = 163,3 \mu\text{J}$.
8. Usporediti τ i periodu sklapanja.
9. Može se riješiti i primjenom ZOE-a. $\hat{I}_L = 0,8 \text{ A}$.
10. $u_L(+0) = 25 \text{ V}$, $u_L(\infty) = 0$.
11. Metoda superpozicije.
12. $\hat{I}_1 = 46 \angle 0^\circ \text{ A}$, $P_1 = 10,58 \text{ kW}$, $Q_1 = 0$, $S_1 = 10,58 \text{ kVA}$,
 $\hat{I}_2 = 46 \angle -66,87^\circ \text{ A}$, $P_2 = 6,348 \text{ kW}$, $Q_2 = 8,464 \text{ kVAr}$, $S_2 = 10,58 \text{ kVA}$,
 $\hat{I}_3 = 46 \angle -330^\circ \text{ A}$, $P_3 = 0$, $Q_3 = 10,58 \text{ kVAr}$, $S_3 = 10,58 \text{ kVA}$.